

SLOVENSKI DELAVEC

UREDNIŠTVO IN
UPRAVA: Ljubljana,
Čopova 1 Del. zbornica —
Tel. št.: 35-29 — Pošt. če-
kovni račun št. 17.548 —
NAROČNINA: Za
člane ZZD 2 din mesečno,
za druge naročnike 3 din
mesečno. LIST IZHAJA
VSAKO SOBOTO

LETO III.

LJUBLJANA, SOBOTA, 3. JUNJA 1939.

ŠTEV. 23.

Prvi slovenski delavski tabor

pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marka Natlačena.

Vzorniki in prijatelji slovenskega delavskega stanu:

»ZA ISTE CILJE Z VAMI STRNJENI,
POZDRAVLJAMO VAS ZDRUŽENI!«

»NARODU ZVESTEMU Z NARODOM
ZVESTI!«

»LJUBEZEN IN VARSTVO POPLAČAJ
VAM BOG!«

»MI SMO OTROCI TVOJIH SKRBI!«

Prvi slovenski delavski tabor Zveze združenih delavcev je tik pred vrati. Ta tabor naj bi bil za nas vse nekaka razgledna točka, od koder pregledamo preteklost, presodimo sedanost in odločamo bodočnost. S taborom namreč organizatorji novega slovenskega krščansko socialnega pokreta vsekakor zaključujejo prvo najvažnejšo dobo svojega udejstvovanja. Priznati je treba, da so v zares kratkem času dosegli veliko nalogo. Zbrali so kljub vsemu odporu v treh letih okrog sebe toliko močno število delavstva, da morejo v sami Ljubljani prirediti svoj prvi delavski tabor. Za ZZD je tako po treh letih dela ta tabor njen prvi praznik, ob katerem se veseli svojih uspehov.

Ne bomo danes tu ponavljali, da smo vstali radi nujne potrebe slovenskega naroda in vernega delavstva. Za varstvo verskih, kulturnih, narodnih in socialnih vrednot. Delali smo dosledno in vztrajno zato, ker so drugi na to nalogo pozabili. Vzorniki, ki so temelje stavili prvemu slovenskemu delavskemu gibanju, so bili s temerji vred zavrženi Dediči so njihovo čisto dediščino napravili v družbi z nasprotniki. Boljševiški breznameniti in Bogu sovraženi marksizem je vsak dan bolj zastupjal naše skupno življenje. Velik čas je našel silno majhne ljudi.

Mi smo se zato k zavrnjenim temeljem vrnili, mi smo aktivnega, delavnega, praktično krščanskega in narodno zavednega duha velikih vzornikov obnovili. Z nami je oživel zopet Evangelist Krek.

V naših delih Krek živi

Majhni ljudje so mrcvarili našo celoto, ubijali njen vzpon, zastupljali zdravo življenje. Delati se jim ni ljubilo, delo so sovražili. Samo žeti so hoteli tam, kjer nič sejati niso. Zato je bila njihova žetev be-raška, sadovi njihovega dela neznačni. Praznih rok so tako stali pred delavskim stanom. Revni po svoji krivdi so v velikih, odločilnih časih le nergali in rušili — sami časom nedorasli.

Zopet smo zoper mržnjo in sovraštvo do dela vrnili ljubezen do njega. Ob odločilnih trenjih sveta smo zagrabili z veseljem sami odločno za delo. Po vzoru neutrudnega vladike, ki nikoli ni počival, smo šli preko večnih kritikastrov, neplodnih zabavljačev. Kar je on v svoji oporoki po-

udaril, smo mi čutili z njim že tudi prej. Vedeli smo:

„Veliki so časi!“

Hoteli smo, da smo z njimi mi in naša ustvarjalna, oblikujoča moč. Malodušje smo sovražili resignacijo pred navalom boljševizma smo prezirali, a verovali, da bomo z močno vero svet premagali.

Ta naša vera je bila živa in zahtevala je dela. Brez odloga smo zato šli z velikimi prijatelji in delali za novo, lepšo dobo. Njen tok smo pričeli z njimi sami usmerjati. Z nami v prvi vrsti je tu stali naš drugi Krek, kateremu mi lahko rečemo:

„Mi smo otroci Tvojih skrbi!“

Komaj namreč more kdo pravilno oceniti njegove napore, da zlomimo v naših vrstah sramotno predajo marksizem in ustvarimo nov, borben pokret. Bil nam je velik prijatelj ves čas. Danes mu rečemo: »Hvala za to! Brez Tebe bi nas morda še ne bilo, ker smo otroci Tvojih skrbi.«

Previdnost je odločila tako, da je v časih naše rasti od početka do danes vodil pri nas doma slovenski narod in obenem delavski stan, pravičnim zahtevam delavstva iskreno vdan naš dobri ban g. dr. M. Natlačen. Tudi v njem smo našli pravega prijatelja. Bil nas je vesel, rad nas je imel in vselej nam je rad pomagal, kakor je najbolje mogel. Ne samo danes, ves čas nam je bil — lahko rečemo — dobrototen pokrovitelj. Ko tako ob taboru gledamo okrog sebe in se veselimo svojih uspehov, smo hvaležni gospodu banu in iz srca iskreno kličemo:

„Ljubezen in varstvo poplačaj Vam Bog!“

Tisti, ki so Evangelistovo dediščino napravili in se Jegličevemu duhu in delavnosti izneverili, so se izneverili tudi Evangelistovemu in Krekovemu narodu. Povsod drugod so iskali vzorov, samo doma jih niso našli. Proti narodni celoti so se strnili v enotno vrsto, proti narodnemu vodstvu so se zatekli pod tuje okrilje. Voljo naroda so briskirali, njegovega voditelja nevedno sramotili samim sebi v sramoto. V trpljenju preiskušeni borci za narod, na čelu voditelj dr. Korošec so v

našem pokretu našli v delavskem stanu zasidrano zvestobo narodu in spoštovanje njegovemu vodstvu. Premalo je to rečeno. Več so našli; našli so, da smo v ljubezni do naše skupnosti z njimi združeni. Kakor narodu, tako so tudi nam našo zvestobo s svojo povračevali. Njim vsem, zlasti pa našemu narodnemu voditelju z narodom neločljivo povezani v veselih in žalostnih časih kličemo ob našem prvem taboru:

„Narodu zvestemu z narodom zvesti!“

Ustvarjamo zato novo družbo soglasja in urejenosti stanovskih interesov pod vidikom skupnosti. Toda vprašanje o družbi, o stanovih, o njihovih odnosih niso samo naša slovenska. Kuga boljševizma enako ni samo naša nevarnost. Splošnega značaja je oboje. Kot stvarni ljudje moramo s tem računati in vedeti, da teh vprašanj sami rešili ne bomo.

Naravno je tako, da v skupnem državnem življenjskem prostoru iščemo zvez in opor, tipamo za sorodnimi vezmi in se z njimi zvežemo v skupno moč za skupne cilje. V boju proti brezbožnemu boljševizmu, v pozitivnem prizadevanju za koristi in pravice stanu na novih narodnih osnovah ob upoštevanju narodnih verskih tradicij smo se tako našli s sorodnim pokretom Jug. del. zveze — Jugorasom na Jugu in sklenili z njim zvezo. Vodja te zveze, odlični socialni delavec, mož, ki čuti z narodom, je sedanji predsednik naše kraljevske vlade dr. Dragiša Cvetković. Mož velikih umskih zmoglosti in širokogrudnega srca razume posebne prilike v osnovah našega pokreta in jih tudi visoko vrednoti. Srečni smo tako, ko ob tem taboru pozdravljamo v imenu slovenskega delavstva mnoge prijatelje z juga, srečni zlasti, da pozdravljamo v svoji sredi svojega velikega prijatelja, predsednika Jugorasa in predsednika kraljevske vlade dr. Dragiša Cvetkovića:

„Za iste cilje z Vami strnjeni, pozdravljamo Vas Združeni!“

Lepa je lista naših prijateljev, ponosni smo nanjo. Še so, ki bi jih morali naštet, a prostor ne dopušča. So tu senatorji, poslanci, mnogi drugi odlični javni delavci. Bog vsem povrni, kar so za nas storili!

Taka je naša sedanost. Svetla, tepla. A naš pogled gre v bodočnost k velikim, težkim nalogam. Če nas ne bi skrbele, ne bi bili vredni, da so nam dane. Skrbe nas, zelo nas skrbijo. Ko tisoči brezbržno spe, spanec od nas beži, ker po dnevi in ponoči v mislih neprestano iščemo srečnih, pravih potov. Veiki so časi, težke so naloge. Strašna je odgovornost. Ali vse zgubimo ali vse dobimo. Srednje poti ni. Ali zmaga v svetu hudič in njegovo razdejanje ali Bog in njegov nrvni red. Zato se ne zanašamo samo nase in na svojo moč, ampak zavestno iščemo svojemu delu božjo pomoč. Mi smo prepričani, da z nami naša pot skrbi še mnoge in vemo, da nas priporočajo božji Mnosti. Uverjeni smo, da naša slovenska cerkvena kneza med njimi nista zadnja. Hvala jima. Bog usliši njih in našo prošnjo, da bi iz razvanih razmer za družbo in za delavski stan našli pravo pot. Resnico in življenje. V bodočnost je ob taboru uprt pogled. Tam je nov božji red pravice in ljubezni. V njem je obsežen ves naš program.

Ne mi, zmaga naj program.

V DNEVIH
TABORA
SI OGLEDJTE

LJUBLJANSKI
VELESEJEM

REVIJO IZDEL-
KOV, KI JIH JE
USTVARILA
PRIDNA ROKA
SLOVENSKEGA
DELAVCA

ZADOVOLJNI boste ako dobro in poceni kupite

Velika izbira lepih in trpežnih kamgarnov ter blaga za športne obleke. - Krasne svile in volneno blago — razne barve in moderni vzorci — Vam nudi znana manufakturna trgovina

IVAN ČEŠNIK
LJUBLJANA - Lingarjeva ulica

Zadnja navodila za tabor

Zberite še zadnje prijave za tabor:

Nemudoma naročite za vse udeležence radi 1/4 vožnje pri centrali posebne legitimacije, ki jih za to priliko izda centrala. Brez te legitimacije 1/4 vožnje ni.

Z legitimacijo kupite na postaji doma 1/2 in obrazec K-14. V Ljubljani teh kart in obrazcev ne oddajte, ampak jih shranite za povratek. Z njimi imate nazaj domov brezplačno vožnjo, če ste dali na obrazcu K-14 potrditi, da ste se tabora udeležili. Reditelji naj zato v Ljubljani obrazce K-14 zberejo in jih dajo potrditi v centralni pisarni, nato jih vrnejo udeležencem.

Naročite takoj tudi taborske znake. Znak in legitimacija staneta vsako po en dinar.

Naročite takoj skupinske znake za začasne prapore (zeleno blago ali državna zastava na 1.80 m do 2 m dolgem drogu, blago široko 70 cm je ob drogu). Skupine, ki so naročile stalne prapore, prejmejo iste proti takojšnjemu plačilu v centralni pisarni že sedaj ali pa na dan tabora takoj zjutraj. Taborske znake bodo mogli dobiti reditelji še na dan prireditve v centralni pisarni, če bi jih zmanjkalo preje za novo priglase udeležence. Reditelj naj znaka nikomur ne da, za kogar ne more pred pokretom brezpogojno odgovarjati. Še enkrat opomin: Kdor nima na taborskem znaku številke skupinskega znaka, s katerim mora iti v sprevedu, ga brezpogojno odstranite iz tiste skupine. Naj poišče prapor s svojim skupinskim znakom. Tam ga poznajo. Če ga ne, je falot, ki bi rad delal zmedo med nami. Zato ven z njim! Nihče brez znaka ne more v spreved in ne v Unionsko dvorano.

Za udeležence z zgodnjimi jutranjimi vlakmi je določena velika dvorana Delavske zbornice za čakalni prostor. Tja naj gredo grupe strnjeno in čakajo tam skupno na odhod k svetemu Jožefu. Zajtrkujejo v Delavski zbornici v javni kuhinji.

Brezpogojno sledite navodilom rediteljev.

Glede sv. maše bodite vsi več kot točni. Red tu ne trpi nobenih zamudnikov. Pojte pri sv. maši glasno, med sv. daritvijo se vedite katoličana vredno. Počakajte v cerkvi do konca blagoslovitve deseterih stalnih praporov, nato pa hitro v spreved.

Spreved naj bo pravo izpričevalo naše zrelosti. Lahko požete narodne pesmi. Pozdravljajte z mahanjem robcev, z zamahom roke, z visokim dviganjem klobukov. Vzklikajte samo pokretu ZZZ, naši narodni skupnosti, našemu narodnemu vodstvu, gg. ministrom, predsedniku vlade, (Cvetkovič, Krek, Spoj, Natlačen). Kakršnikoli vzkliki, ki se začnajo z: »Dol...« niso dovoljeni. V tem oziru velja edina izjema za vzklika: »Doli židovski marksizem!« in »Doli brezbožen boljševizem!«

Zamudniki, ki pridejo v Ljubljano šele okrog 9 ure, gredo v cerkev oo. frančiškanov in potem pri Unionu počakajo na spreved, ki pride od sv. Jožefa okrog 10. ure. Za njimi gredo v dvorano na zborovanje. Za morebitno potrebno preoblečenje posebnih skupin za spreved dobijo potreben prostor v centralni pisarni.

Skupinskim rediteljem!
V pisarno naj ta dan prihajajo samo reditelji, drugi naj ne delajo drenja. Nekateri so pisali, da bi se ta dan radi o tem in onem razgovorili z odborniki ali z osebjem v pisarni. Povemo že sedaj, da je vsak razgovor ta dan o čem drugem kakor o taborskih zadevah v pisarni čisto izključen. To je enostavno nemogoče.

Ponavljamo še kratko taborski red za 4. junija:

Ob 6 zjutraj igrajo fanfaristi na Ljubljanskem gradu, po mestu pa godba budnico.

Ob 6 do 8 prihodi vlakov z udeleženci tabora, nato odhod na čakališče v Delavsko zbornico, oziroma k sv. Jožefu.

Ob 1/9 sv. maša, pridiga in blagoslovitev deseterih praporov.

Ob 1/10 ureditev spreveda in spreved na manifestacijsko zborovanje v Union.

Ves spreved gre točno po določenem redu po zaporednih številkah skupinskih znakov. Reditelji potreben spored spreveda še prejmejo v roke.

Za sodelovanje v sprevedu so doslej prijavljene štiri godbe na pihala in ena skupina fanfaristov.

V Unionu do prihoda častnih gostov igra godba venček narodnih, zborovalci godbo lahko spremljajo s petjem.

Prihod častnih gostov v dvorano napovedo fanfare, zborovalci pozdravijo goste in zborovanje otvori predsednik ZZZD to v. Francé Preželj.

Na zborovanju govorijo kratko zastopniki ZZZD, zastopnik centralnega tajništva Delavskih zbornic, nato predsednik vlade in Jugorasa Dragiša Cvetkovič, naš narodni voditelj in predsednik senata Dr. Korošec in naš zvesti sodelavec gradbeni minister Dr. Miha Krek.

Zborovanje pričnemo z državno, končamo pa s slovensko narodno himno. Po končanem zborovanju gremo vselej zopet na novo delo, za našo končno zmago.

Vsi udeleženci v skupinah brez izjeme, gredo od glavnega kolodvora naprej do »Del. zbornice«. Reditelji v centralni pisarni dobijo še zadnja navodila in potrdila ter drugo kar rabijo. Od tu šele gredo k sv. Jožefu.

Legitimacije za 1/4 vožnjo, vam bomo dostavili že podpisane in žigosane, ime udeleženca, kraj in točen naslov pa naj napiše vsaka podružnica sama.

Tabor se vrši v vsakem vremenu. Zato pokazite ob vsakem vremenu disciplino in red in se tabora sigurno udeležite.

Volitve obratnih zaupnikov

V zadevi odložitve volitev delavskih in nameščenskih zaupnikov za leto 1939 je izdala Delavska zbornica sledečo okrožnico:

V zvezi z našo okrožnico št. 2-39 z dne 16. t. m. pod zgorajšo številko Vas obveščamo, da je kraljevska banska uprava dravske banovine na podlagi razpisa ministrstva socialne politike in narodnega zdravja z dne 12. maja 1939 St. br. 33.905, s katerim je odločilo, da se volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov in njihovih namestnikov za leto 1939 izvrše izjemoma v času od 15. julija 1939 do 15. avg. 1939 mesto v mesecu maju, že določene dneve volitev preložila na dneve v mescih juliju in avgustu 1939.

Resolucija II. kongresa Jugosl. delav. zveze

(Nadaljevanje.)

6. Da se pristopi k izboljšanju gospodarskega položaja delavcev, ki so zaposleni v vseh državnih in gospodarskih ustanovah, prav posebno pa, da se revidira v korist delavstva pravilnik o delu v monopolnih ustanovah, pravilnik o starostnem fondu monopolnih delavcev in pravilnik o zaposlitvi in zaslužku stalnih monopolnih delavcev. Nadalje, da se vračajo neupravičeno odtegnjeni prispevki delavcev za zavarovanje pri SUZOR-u in da se primora vse državne in privatne ustanove na spoštovanje in izvajanje čl. 219 obrtnega zakona.

7. Da se izvrši revizija zakona o zaščiti delavcev in Uredbe o javnih Borzah dela in preskrbovanju brezposelnih delavcev v duhu narodne ideologije in socialnega skrbstva in da se zviša število Borz dela na podlagi stvarnih potreb ter, da se razširi delokrog delavskih zaupnikov. Nadalje, da se zviša število inspektorjev dela in razširi njihov vpliv; da se sedeži Delavskih zbornic določajo glede na potrebe posameznih krajev itd.

8. Da se omogoči in pospeši razvoj delavskega zadržarstva ter na ta način da delavcem možnost gospodarskega podviga in pridobivanja zdravih in higijenskih lastnih stanovanj.

9. Da se z zakonskimi določbami zavaruje podpora delavcem onih strok, ki so vsled industrializacije, obrti in rokodelstva ali drugih modernih tehničnih pridobitev ostali brez dela in zaslužka. S temi določbami se naj uvede posebne datjave na industrijo ubutev v korist nezaposlenih čevljar-skih delavcev.

10. Da se čimprej izda Uredba o ureditvi državne tiskarne in s tem v zvezi rešuje starostno zavarovanje njenega celokupnega osebja tako stalnih, kakor tudi začasnih uslužbencev in delavcev, ker je osebje državne tiskarne v tem oziru popolnoma zastavljeno pred vsem pa, kar se tiče zavarovanja v primeru starosti in onemoglosti.

11. Da se izda zakonske določbe o omejitvi zaposlitve ženskih delovnih moči, kakor tudi poročenih žena v ustanovah in podjetjih, v kolikor niso odvisne od zaslužka, da prehranijo sebe in svojo družino. S tem se naj brezposelnost zmanjša in zavaruje zaslužek družinskih očetov.

12. Da se ukine in prepove vse strokovne organizacije, ki so zasnovane na ideologiji, katera je v nasprotju z narodnim in državnim interesom.

13. Da se radi dejanske in popolne zaščite delavskih množic izda zakon o prisilnem organiziranju v enotno narodno delavsko strokovno organizacijo.

14. Da se Uredba o minimalnih me-

zdah, poravnavanju in razsodništvu reformira in določi višje osnovne minimalnih mezd ter da se ta uredba razširi tudi na poljedelske delavce.

15. Da se iz vseh poklicev, bodisi javnih ali privatnih odstranijo zavarovani upokojeanci, da se s tem nudi možnost zaslužka našim brezposelnim izobražencem.

16. Da se v upravne odbore raznih gospodarskih podjetij v režiji države delegirajo tudi delavski zastopniki.

17. Da se v narodnem gospodarstvu ustvari vse predpogoje za njegov polet in napredek.

18. Da se brez odlaganja izvede javna dela in s tem končno rešuje vprašanje brezposelnosti ter s tem omogoči boljše življenjske pogoje velikemu številu jugoslovanskih delavcev.

19. Da se zaprosi kr. vlado, da izda navodila, da se v občinske, mestne in banovinske svete delegirajo tudi predstavniki Jugorasa po svoji številni moči in se s tem štiti in pospešuje interese delavcev.

20. Da se uvede odgovarjajoče sankcije proti onim delodajalcem, ki ne izvajajo določbe obrtnega zakona, katere dajo delavcem pravico do uživanja plače do 6 dni za slučaj boleznij, in pravico plačanega letnega dopusta.

21. Da se pri ministrstvu vojske in mornarice podvzame akcija za ustvaritev upravičenih zahtev delavcev in nameščencev vojnih zavodov, arzenalov in delavnic.

Da se delavcem po treh letih službe prizna stalnost in da v teh ustanovah obravnavajo disciplinske prestopke posebna disciplinska sodišča, da se ne bi mogli delavci za vsak najmanjši prestopok svojevoljno odpustiti.

Da se v slučaju pamanjkanja dela v eni ustanovi premesti delavce v drugo mesto, da se jih enostavno ne odpusti.

Da imenovane ustanove spoštujejo in izvajajo pravilnik ministrstva vojske in mornarice št. 2911 od 25. II. 1933, ki predvideva razvrstitev kvalificiranih delavcev.

Po tem pravilniku morajo ti delavci na koncu vsakega leta dobiti avtomatično napredovanje in po vsakem tretjem letu morajo preiti v višjo grupo.

Da se delavcem vrača pogodbeni taksa, ki je plačana po določbah ministrstva vojske in mornarice od 6. junija 1936 in točki 20. zakona o taksah, zato ker velja druga določba od 12. 5. 1938 po kateri so te pogodbe takse oproščene.

Da bodo delavci zaposleni 8 ur in ne da delajo kakor do sedaj v posameznih ustanovah vsega 5—6 ur dnevno.

22. Da se delavcem, ki so zaposleni v podjetjih, kjer so v delavnem času izpostavljeni življenjski nevarnosti in smrti radi same prirode posla, dodeli poseben dodatek, kakor je to slučaj pri oficirjih, inženjerjih in drugih reguliranih uslužbencih v zavodu Obilicevo pri Kruševcu.

23. Da se tudi vsem ostalim delavcem izposluje pri ministrstvu za promet najmanj dvakrat na leto režijska karta za poljubno progo kakršne uživajo sedaj neomejeno železniški delavci.

24. Da se čimprej organizira sindikalna šola, v kateri se naj vzgojijo člani našega pokreta, ki bodo za tem služili daljnemu razvoju in napredku Jugoslovanske delavske zveze — Jugorasa kot edine narodne strokovne organizacije.

Dokler se ta šola ne formira in iz nje izidejo sposobni sindikalisti, se po-

(Nadaljevanje na str. 3.)

TIVAR Površniki Icenčkoti Obleke

390 590

MOŠKE ŠTRAPAC OBLEKE od Din 240— do 290—
MOŠKE SPORTNE OBLEKE od Din 290— do 390—
KAMGARN OBLEKE, volna od Din 390— do 590—
FINE, MODNE OBLEKE od Din 590— do 890—

Pri nas se oblačite elegantno, dobro in ceneno. Naše fine modne obleke, cene od Din 590— do 890— so iz blaga ki ne zaostaja za drugim inozemskim blagom.

TIVAR OBLEKE: ANTON BRUMEC, LJUBLJANA NASPROTI GLAVNE POŠTE

Naša borba - naša rast

Ljubljana — Splošna

Odbor splošne podružnice, Ljubljana vabi vse člane, da se v nedeljo dne 4. junija t. l. zberejo točno ob 7 uri zjutraj na dvorišču Delavske zbornice. Ob 8.30 krenemo na kolodvor k sprejemu naših gostov, ki se bodo udeležili našega 1. slovenskega delavskega tabora. Dolžnost nas vseh je, da se tega sprejema polnoštevilno udeležimo in s tem pokažemo, da naša podružnica živi. Tam dobite tudi taborske znake, ki jih bodo razdelili naši reditelji, zato Vas prosimo, da se držite gori navedenega in s tem pokažete vso disciplino, ki je naši organizaciji potrebna.

Gradbeni — Ljubljana

V nedeljo 4. junija t. l. ob pol 8 uri zjutraj bo pred Delavsko zbornico zbirališče vsega gradbenega delavstva. Dolžnost vseh Vas je, da na ta veliki dan pridete vsi in točno na zbirališče. Seboj lahko pripeljete tudi naše somišljenike in vse prijatelje našega pokreta. Rediteljski znaki se bodo izdali tovarišem rediteljem, v kolikor bi ne bilo izdanih, bodo tovariši reditelji dobili iste v zbirališču. Naj ne bode med Vami nobenega, ki bo ta dan odsoten. Z velikim trudom in borbo se gradi naša organizacija, zato v nedeljo pokažite, kdo so graditelji.

Kamnik

29. V. se je vršil skupni sestanek Duplica Kamnik, udeležba je bila zadovoljiva. Centralo je zastopal tov. France Kralj. On je v svojih jedrnatih besedah žel veliko odobravanje in tudi delavstvo želi, da pridemo kmalu skupaj. Pogovorili smo se tudi glede tabora za 4. junij, za katerega se člani zelo zanimajo.

Senovo

V nedeljo dne 28. t. m. se je v Slomškovem domu v Rajhenburgu vršil sestanek delavstva iz Senovega in Rajhenburga. Na sestanku je govoril zastopnik centrale ZZZD tov. Višnar, kateri je obrazložil delavcem nastanek in razvoj delavskih organizacij in ZZZD, kakor tudi sedanji položaj ZZZD z ozirom na zvezo z Jugoslovom, na preimenovanje Delavske zbornice in volitev obratnih zaupnikov. Navzoči so govor z zanimanjem poslušali in sklenili, da se bodo v čimvečjem številu udeleževali tabora 4. junija v Ljubljani.

Na sestanku se je tudi ugovotilo, da obstoja v Rajhenburgu podjetje, ki delavke plačuje po 50.— in 60.— din na teden za delo, ki traja 12 ali 13 ur dnevno.

(Nadaljevanje z 2. str.)

oblašča izvršilni odbor, da vzame iz našega članstva 10—15 dobrih govornikov in poznavalcev našega velikega pokreta, ki naj obidejo na terenu naše organizacije in pred pristojnim članstvom tolmačijo idejno osnovo našega pokreta.

25. Da se na merodajnem mestu izposluje, da se delavsko mezdo do mesečnega zneska din 1.200.— za neoženjene in din 1.800.— za oženjene ne more niti sodnim niti administrativnim putem zarubiti.

26. Da se zaprosi g. ministra za soc. politiko in narodno zdravje, da po pooblastilu, ki ga je dobil po finančnem zakonu za leto 1939/40, čimprej izda uredbo o ureditvi položaja delavcev v ortopedskih zavodih v celi državi, ker se ti nahajajo v težkih gmotnih razmerah.

27. Da se zaprosi g. ministra vojske in mornarice, da sestavi čimprej komisijo, v katero naj bi šli predstavniki imenovanega ministrstva, predstavniki delavskih zbornic in predstavniki Jugoslovanske delavske zveze kakor tudi predstavniki delavcev, ki so zaposleni v delavnica za vojaške obleke, da ta komisija ugotovi težak položaj delavcev, ki so zaposleni v imenovanih delavnicah in da predloži g. ministru radi podvzemanja potrebnih ukrepov. Na ta način bi se naj popravil neznošen položaj delavcev v gori imenovanih delavnicah.

Kongres Jugoslov. delavske zveze obenem tudi sklene, da se ta resolucija pošlje predsedniku kr. vlade in ministru za soc. politiko in narodno zdravje, a glavnemu odboru Jugorasa nalaga skrb, da se v prednji resoluciji imenovane zahteve dejansko sprovedejo v življenje.

Delavke morajo delati tudi ponoči, za nadure pa dobijo na teden po 6.— do 8.— din.

Murska Sobota

Tudi pri nas se vneto pripravljamo za čim večjo udeležbo na I. delavskem taboru v Ljubljani. Naš prekmurski delavec se veseli, da bo ta dan skupaj s tovarišem štajerskim viničarjem, trboveljskim rudarjem, ljubljanskim gradbenikom in jeseniškim kovinarjem imel priliko manifestirati za enotni slovensko-katoliški delavski pokret pod zastavo Zveze združenih delavcev.

Naš narodni poslanec g. Bajlec bo te dneve odpotoval v Ljubljano, da se pogovori z zastopniki ZZZD o enotnem nastopu in skupnem delovanju našega sezonskega delavstva z ZZZD.

Rafaelova družba je odprla v Murski Soboti svojo pisarno, kjer ima izseljeniški duhovnik g. Škafar svojo pisarno.

G. Škafar je te dneve odpotoval med naše sezonske delavce v Bačko in Baranjo. Po vrnitvi iz Bačke bo g. Škafar odpotoval med naše delavce v Nemčijo, kjer ga delavci že težko pričakujejo.

Nabiranje delavcev za Nemčijo pri Borzi dela se je že zaključilo in s tem odpadajo razne intrige, hujskarije in sumničenja, kar je bilo v zvezi s posredovanjem v Nemčijo in kar je napravilo precej nezadovoljstva med našim delavstvom.

Viničarji

Obveščamo vse člane posmrtnskega sklada Strokovne zveze viničarjev, da je 17. maja t. l. umrla članica s Framo pri Mariboru, tovarišica Ernesta Juljana, v starosti 59 let.

Svojce te naše dolgoletne in zveste članice, ki njim izrekamo naše tovariško sožalje, se izplača 1000 din. posmrtninske podpore.

Po zadnji naši objavi o zbiranju prispevkov za 95+96 kot izrednih, pa sedaj — z ozirom na ta smrtni slučaj —, sporočamo, da je bilo zbiranje samo za 95 izredno, za 96 pa redno, radi slučaja smrti zgoraj imenovane pokojnice.

VABILO

na IX. redni občni zbor Viničarske kreditne zadruge, r. z. z. o. z., ki se vrši v nedeljo dne 11. junija 1939 ob 9. uri dopoldne v pisarni zadruge — Viničarskem domu — v Ljutomeru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1938.
5. Volitve nadzorstva.
6. Predlogi in sklepi.
7. Slučajnosti.

Zadružniki, ki se osebno ne udeležijo občnega zbora, morejo biti zastopani po drugih zadružnikih na podlagi zakonito napravljene pismenih pooblastil.

V smislu § 41, se opozarja vse zadružnike, da v vsakem slučaju nesklepčnosti ob napovedani uri, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih in zastopanih članov-zadružnikov.

Pozivamo zato vse zadružnike, da se občnega zbora gotovo in ob pravem času udeležijo.

Velenje

V najlepšem pomladnem času in v najboljših letih nas je po 6 mesecev trajajoči mučni boleznin in v neznošem trpljenju dne 21. IV. t. l. zapustil naš tovariš Krajnc Rudolf v starosti 34 let. Pokojni tovariš je okusil mnogo in grenke kupe življenja. Že v zgodnji mladosti mu je umrla mati. Ni pa še dovolj dorastel, se je že moral podati na težko delo v Velenjski rudnik.

Ko pa se je pri nas omejilo obratovanje, se je moral tovariš vsled redukcije podati po svetu služiti kruh. Šel je v Srbijo na rudnik sv. Peter v Laškem polju. Ker pa so na tem rudniku vladale jako slabe razmere, je moral delo pustiti in se vrniti v domovino upajoč, da dobi zopet delo v Velenju. Ker pa tukaj ni mogel priti do zaposlitve, se je še enkrat podal v Srbijo in sicer v Klenovnik, kjer pa ni mogel obstati zaradi slabega zdravja in previsoke temperature v klenovniških jamah, se je podal v domači kraj in čakal zaposlitve.

V preteklih boljših časih si je pritrgal in prištedil skromno svotico denarja, s katero si je kupil na lepem gričku majhen domek, da bi imel na stara leta lastno streho in mirno življenje.

Izbral si je tudi družico, katera bi z njim delila trpljenje te solzne doline. Ali usoda je odločila drugače.

V mesecu septembru lanskega leta je po večletnem moledovanju in čakanju vendar dobil službo na rudniku Velenje, a čez 3 mesece potem ga je zavratna in neizprosna tuberkuloza položila na bolniško posteljo, iz katere sploh ni več vstal. — Bolezen je hitro napredovala tako, da zadnje 14 dni je ležal nepremično in brez glasu.

Njegovi prijatelji, znanci in sorodniki, posebno pa njegova zaročenka so ga vedno obiskovali, ali kaj, ker revež z nobenim več ni mogel govoriti. Z žalostnim pogledom in solznimi očmi je potrjeval in spoznaval obiskovalca a jezik mu je onemogel. Tako je naš dragi tovariš Rudolf namesto, da bi šel k poroki, se mu je približala smrt, katera ga je obstopila dne 21. IV. okrog 9. ure dopoldne.

V jeseni, ko je uvidel, da brez organizacije ni pomoči je pristopil, kot redni član v našo organizacijo ZZZD, ter je svoje dolžnosti napram organizaciji izpolnjeval tako vestno, da je kljub dolgoletni bolezni imel ob smrti plačano članarino celo v naprej. V tem pogledu ga stavimo vsem tovarišem za vzgled.

Naša podružnica ZZZD. je na željo vseh članov namesto venca najela zanj dve sveči maši.

Dragi Rudolf! Za slovo Ti želimo: — naj Ti bo zemlja lahka.

Končana je trpljenja pot.

Daj duši pokoj, o Gospod!

Podružnica ZZZD v Velenju je nabrala prostovoljnih prispevkov za stavkujoče delavce v Mislinju v znesku Din 376.—. Prvi znesek Din 193.50 je odposlala centrali ZZZD v Ljubljano, ostali Din 182.50 pa podr. ZZZD v Mislinje.

Zdravilišče Slatina-Radenci

V nedeljo 7. maja se je poročila v cerkvi na Tišini tovarišica Gobar Antonija z g. Šinko Leopoldom, mesarskim pomočnikom iz Skakovce.

Mladima zakoncema želimo vsi delavci na novi življenjski poti obilo sreče in božjega blagoslova.

Nameščenci in delavci!

Samo enkrat obiščite našo kuhinjo, pa boste stalen naš abonent, ko se boste prepričali, da tako okusno hrano ne dobite nikjer drugod po tako nizki ceni, kakor v naši menzi

Nova ljudska kuhinja

Kolodvorska ulica

MODRACE

otomane, kauče itd., dobite poceni in solidno pri

IVAN HABIČ-U
TAPETNIK
LJUBLJANA
KOPITARJEVA UL. 1
(nasproti Ničmana)

Teod. KORN, Ljubljana

Poljanska cesta 8
(Preje Henrik Korn)

Ustanovljeno 1852

Krovec, stavbni, galenterijski in okrasni klepar.
Instalacija vodovodov in centralne kurjave,
Naprava strelovodov.
Kopalniške in klosetne naprave

Ivan Sax

konfekcijska trgovina
Ljubljana, Mestni trg

Obleke za moške in dečke domačega izdelka po najnižji ceni pri

Ivan Sax, konfekcijska trgovina
Ljubljana, Mestni trg

Zaloga vseh vrst stekla in porcelana. — Stavbno in umetno steklarstvo — Specialna delavnica za okvirjanje slik

Julij Klein

Ljubljana, Wolfova 4

Telefon 33-80

Ustanovljeno 1850.

Dobro in poceni blago

dobite pri

Marija Bajda

Ljubljana
Študentovska ulica 9

Trgovina „Pri Marički“

Jos. Zalta & Co

Ljubljana, Tyrševa cesta 9
(poleg „Slavije“) Telefon 3471

priporoča toplo svojo bogato zalogo, razne železnine, kakor betonsko železo, stavbeno okovje, razno orodje, cemenia, kuhinjske posode, sanitarne opreme, jedilno orodje in to vse po najnižjih cenah

Naroči »SLOVENCA«! Zakaj?

Ker je najboljši slovenski dnevnik in ker si **zavarovan za 10.000 din** za primer **smrtne nezgode**

Oglašuj v »SLOVENCU«! Zakaj?

Ker je največji in najbolj razširjeni slovenski dnevnik ter imajo zato oglasi v njem najzanesljivejši uspeh.

Naš najcenejši popoldnevnik

»Slovenski dom« (na mesec stane le 12 dinarjev)

je dober informativen dnevnik, ki ga priporočamo vsakomur, zlasti pa vsem tistim, ki ne zmorejo naročnine za „Slovenca“.

„Domoljub“

je naš največji, najbolj razširjeni tednik — prinaša redno dve strani slik. Stane letno le 38.— Din. Požarna podpora 1000.— Din.

„Bogoljub“

je najboljši in najlepši nabožni mesečnik. Letno stane le 20.— Din.

Časopise naročate lahko pri vseh naših podružnicah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuj, Kranju, Novem mestu in na Jesenicah in pa pri glavni upravi v Ljubljani, **Jugoslovanska tiskarna**

VAŽNO

Od Krekove knjižnice smo odkupili celotno zalogo knjižnih izdaj. Poleg pomembnih domačih del so med njimi prevodi znamenitih in važnih stvaritev svetovne književnosti.

Radi svoje aktualne vsebine in lepe opreme so važno in bogato dopolnilo vsaki knjižnici.

Knjige oddajamo po izredno znižanih cenah!

Zahtevajte seznam!

Jugoslovanska knjigarna
v Ljubljani

Obrestujemo vloge

na hranilne knjižice in v tekočem računu z najugodnejšo obrestno mero.

Dajemo posojila

vsake vrste.

Kupujemo,

prodajamo in posojujemo vrednostne papirje.

Opravljamo vse posle

denarnih zavodov.

Dravska banovina

jamči z vsem svojim premoženjem in davčno močjo za naše obveznosti.

HRANILNICA

DRAVSKE BANOVI NE

Ljubljana Maribor Celje Kočevje

A. Šarabon - Ljubljana

Uvoz kolonijalne cobe - Veletegovina s špicerija
Veletpažacna za kavo - Mlini za dišave

Glavna zaloga cudninskih vodá

Brzjavni naslov:

Šarabon Ljubljana

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

Lenasi & Gerkman

Ljubljana

Velika prodajalna
manufakturnega blaga:
kamgarna, sukna,
volnenega in modnega
blaga, pliša, svile,
platna, odej, pregri-
njal, kočev, zaves, pre-
prog, garnitur, rut in
šerp

Vedno najmodernejše

„TRIGLAV“

J. OLUP

industrija perila in obleke
Ljubljana

priporoča za vse letne čase;
ako želite sebe in svojo dru-
žino poceni obleči, pridite
in se prepričajte v naših
poslovnih prostorih

Stari trg 2 in pod Trančo 1

Obleko in perilo izvršujemo tudi po
naročilu po najnovejši modi in naj-
nižjih konkurenčnih cenah

Pisarniške potrebščine

za trgovino, obrt, industrijo, urade in zasebnike

Šolske potrebščine in knjige

za ljudske, srednje, strokovne in visoke šole

Knjige lastne in drugih založb

leposlovne, mladinske, nabožne, znanstvene, po-
ljudnoznanstvene in druge — ter vse drugo v
stroko spadajoče blago nudi v veliki izbiri po
nizkih cenah

Knjigarna Mohorjeve tiskarne

Ljubljana Celje Murska Sobota
Miklošičeva 19 Prešernova 17 Glavni trg 5

Novi sezname knjig Družbe sv. Mohorja so brez-
plačno na razpolago

Halo! Delavstvo pozor!

All Vam je že znano, da je otvorjena nova
trgovina z ostanki in cenejšim oblačilnim
blagom, ki ga potrebuje delavec in kmet,
v Ljubljani pri žmajskega mostu, tik ob Ljub-
ljani (kjer je krompirjev trg), Sv. Petra na-
sip 29. Ravnokar je na zalogi veliko ostankov
za moške pražnje in delavne obleke meter od
20 do 60 din, veliko ostankov za ženske in
otroške pražnje in vsakdanje obleke, ostanki
pralne svile, krepov itd. Ravno tako dobite
tudi od kosa poceni blagove n. pr.: bela kon-
tenina srednja 5 din, najboljša 8.80 din, pi-
sano za srajce srednje 5 din, najboljša 9 din,
tiskovina za predpasnike srednja 6 din, naj-
boljša na dve strani 9 din, naglavne rute
6 din, žepni robci 1 din itd.

To trgovino je otvorila specijelno za cenejšo
blago

znana ljubljanska
trgovina **F. I. GORIČAR**

ki ima svojo glavno trgovino na Sv. Petra
cesti 29, v novi hiši, kjer je velika zaloga
boljšega blaga za moške in ženske obleke,
kakor tudi izgotovljene obleke, na Sv. Petra
cesti 30 pa ima oddelek za nevestine opreme
in pohištveno blago (zaves, tepihe, garniture
za postelje, perje, žimo in morsko travo itd.).
— Torej vse, kar rabite, najdete sigurno v
naših treh trgovinah, kjer dobite dobro in
po n i z k i h cenah! Naše geslo še vedno
drži: majhen zaslužek, a čim večji promet!

Priznana dobre in elegantne

Tivac obleke

dobite po priznanih nizkih
cenah v prodajalni na

Miklošičevi cesti 18 in
Sv. Petra c. 26

Fr. P. Zajec izprašan optik
in urar
LJUBLJANA, Stritarjeva ul. 6

(pri Frančiškanskem mostu)

Velika izbira vsakovrstnih očal, daljnogledov,
toplomerjev, barometrov, hygrometrov itd.

Razne ure, zlatnina in srebrnina.

Kvalitetna
optika.

Ceniki
brezplačno.